

ling, hvor det ikke vil gaa saadan, som mange havde tænkt sig i tidligere Tid, at de ikke-kristne eller indifferente, de, der staaar ligegyldige eller fjendtlige overfor Folkekirken, melder sig ud. Men der vil ske det, at de, der ønsker virkelig at tilhøre Folkekirken, melder sig til, og det kan — mener formodentlig disse Præster — i København og mange andre Steder let blive et forsvindende Mindretal af Befolkningen. I adskillige københavnske Sogne er det kun 1 pCt. og i nogle Sogne endda under 1 pCt.

Det er den Udvikling, de frygter, og saa vil — det frygter de — ganske naturligt det berettigede Krav opstaa, som jeg ogsaa gjorde mig til Talsmand for baade ved første og anden Behandling, at kun de, der faar Valgret, kommer til at betale Skat. Det er en naturlig og nødvendig Konsekvens af dette Lovgivningskompleks' Gennemførelse. Man vil ikke ret længe, tror jeg, i hvert Fald ikke meget længe, kunne opretholde en saa meningsløs Ordning som, at kun 1—2 pCt. af Befolkningen i de københavnske Sogne er Vælgere til Menighedsraadene og har Indflydelse paa Præstevalg, Bispevalg og alt det, der nu bliver givet dem, medens man dog kræver Kirkeskat af hele Resten. Det bliver en umulig, utaaelig Ordning. Det er sikkert det Grundmotiv, der ligger bagved disse 26 Præsters Andragende. De ser i dette Lovgivningskompleks en sikker Spire til Folkekirkens Afskaffelse og Frikirkens Etablering her i Danmark. Det er et Maal, som ogsaa er mit, men den Vej, man her ønsker at gaa, er ikke min.

Vi ønsker, som jeg sagde, at Folkekirken, saa længe vi har en Folkekirke, er saa fri, demokratisk og folkelig som mulig. En Folkekirke maa være folkelig eller ophøre at være Folkekirke. Derfor stemmer vi mod dette Lovgivningskompleks, ogsaa mod de enkelte Dele, skønt der kan være Enkeltheder deri, som vi intet har imod, og visse Bagateller, maaske ogsaa enkelte Ting, som ikke er rene Bagateller, som er Fremskridt, men som Helhed betragter vi dette Kompleks som et Tilbageskridt og maa afgive vor Stemme imod det. Vi vil ikke have noget som helst Ansvar for det Brud med en halvhundreaarig Kirketradition, der efter vor Mening finder Sted ved dette Lovgivningskompleks. Vi vil intet Ansvar have for den videre Udvikling paa dette Grundlag.

Povlsen: Ogsaa jeg maa anbefale, at man stemmer mod det foreliggende Forslag til Lov om Menighedsraad. Det indeholder for Sønderjyllands Vedkommende et saa stort Tilbageskridt, at vi overhovedet ikke

forstaar, at vi kan byde Sønderjyderne det, idet det fratager dem den almindelige Valgret, som de har, og i Stedet giver dem det, her bydes. Vi maatte kunne have ventet, at vi nu havde faaet en fælles Ordning, som ophævede den Urimelighed, at man skal melde sig til Valglisterne. Vi har fra vor Side altid været Modstandere af denne Tilmelding, og vi stillede i 1912 Forslag, som gik ud paa, at der skulde være fri og uhindret Adgang til Udøvelse af Valgretten. Det blev forkastet, men vi accepterede Loven alligevel, fordi vi fandt, at den indeholdt et Brud med Menighedsraadsloven af 1903, som jo pegede afgjort mod en Kirkeforfatning, medens daværende Kultusminister Appel gennemførte sit Menighedsraadsforslag i 1912 netop under det Motto, at det ikke kunde bruges som Led i en Kirkeforfatning. Nu forringer man Loven i høj Grad, idet man slaar fast, at der vedblivende skal kræves en Tilmelding til Valglisterne, og vi maa derfor afgjort stemme imod.

Ogsaa de fleste andre Lovforslag i dette store Kompleks maa vi stemme imod, idet de indeholder noget, som vi er principielle Modstandere af, og som vi har søgt ændret under Behandlingen. Et af dem, nemlig Lovforslaget om Sognebaandsløsning og Brugen af Kirker, kunde vi i og for sig tiltræde, men da ogsaa det paa et enkelt Punkt viser sin Forbindelse med hele det øvrige Lovgivningskompleks, vil vi dér afholde os fra at stemme. De øvrige Lovforslag vil vi stemme imod med Undtagelse af Lovforslaget om at oprette et nyt sjællandsk Stift, saafremt da det Ændringsforslag, der er stillet af et Par Medlemmer af Udvalget, eller det Ændringsforslag, som er stillet af et enkelt Medlem af Udvalget, maatte blive vedtaget.

Foreløbig anbefaler jeg altsaa, at man stemmer imod Forslag til Lov om Menighedsraad.

J. Oskar Andersen: De Udtalelser, der er fremkommet fra Socialdemokratiets og det radikale Partis Ordførere, har interesseret mig ganske særligt, fordi de viser, hvorledes Stillingen er overfor Kirken og navnlig overfor enhver Tale om, at Kirken skal have Selvstyre i indre Anliggender og i Forhold, som det maa være ethvert Menighedsraadsmedlem magtpaaliggende at have Medbestemmelsesret over. Man kunde have ventet, at Socialdemokratiet, der saastærkt fremhæver, at man ønsker at arbejde imod Frikirken, vilde have understreget, at man ved at selvstændiggøre Kirken nærmede denne Tilstand til at blive en Mulighed, men det viser sig altsaa nu klart